

גליל יונדת לעירון גפרשת הילנות

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה תמישית  
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער  
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

תזריע (תש"ו) י"ג מ"ז - נ"ט (נגעי בגדים)

א. בהסברה ענין נגעי בגדים נאמרו דעות שונות:  
רמב"ם בפירוש המשנה נגעים י"ב מטנה ה': הצרעה הנוכרת כחורה עונש בעבור  
לשון תוע... על דרך המוסר והתוכחה. הלא חראה שהם דברים בלתי טבעיים ואינם  
חלאים טבעיים כיום פנים, לפי שהבגדים והבתיים הם חומר דומה טלף יקרה בהם  
צרעה. והם על דרך זכ, כמו מי סופה ואינם אלא דברים חוץ מהטבע...

רמב"ן מ"ז ד"ה והבגד כי יהיה בו נגע צרעה.  
דלכ"ו וענין הצרעה באלו הדברים (בגדים, בתים) הוא שיגבר בהן הלהות הנכרי  
והחם הנכרי, יחלש חומם היסודי, באופן שיזדכו אל הכלוי וההפסד... והנה המצא  
כי חמלה שורה על כמו זה העמוט הוא תירוק או חמלום, בכך המצא זה במקום  
העמוטים כמו מימי האטמות...

אברבנאל: יש מהדברים מהם שיסתמט האדם מהם לרפיונם ולהיותם קרובים אליו  
מהד (מפני היותם חלטים וקרובים...) יתפעלו בהתפעלותו... והנה חמסי וכל  
כלי המחכות מפני חמרת החזק לא יקבלו הפסד ממוט האדם כבגד צמר ופסחים  
שהוא לזבט אותם חמיו קרוב לגופו ובטרו כמו הכותונת אשר עליו... או העור...  
הנעלים, שכל אלה הם מתפעלים מאד בטמוטי אדם. ובעבור זה חמסה התורה, טמא  
המצורע בחליו ובחמליו נסתמט בבגדיו ובעור הבהמה; כי הם כסותו לבדו, הם  
שמלחו לעורו ונעליו אשר ברגליו והם המטה אשר יסכב עליה, והולי תפעלו  
מאיכות המצורע ועימוט גופו ויתראו בהם כחמים, כמו שנחראו הנגעים באדם...  
(והנה דואה בעיניך טפעמים רבות מניעת האדם בחליו יצטבע החלוק אשר על בטרו...)  
ומפני זה חמסה תורה במצורע טאולי אחרי שהרתו ירצה להשתמט באותה הבגדים  
והנעלים וידבק הסחור בטמא ואולי יחזירוהו לחליו...

ספורנו מ"ז ד"ה והבגד כי יהיה בו נגע צרעה.  
1. סדר את הדעות הנ"ל לקבוצות וחסבר את החבדל העקרוני טבינותו?  
2. החוכל למצא סיוע לדעת אברבנאל בפסקי התורה?  
3. מהו הטעם הניתן בדברי ספורנו למח ט"ב נגעים פרק י"א מטנה א' :  
"כל הבגדים מטמאין בנגעים חוץ מטל עכו"ם?"

ב. מ"ז והבגד כי יהיה בו נגע...  
אברבנאל טואל; הנגע גדרו ומחוחו הוא חולי טאחד מאברז הבעל חי המרגיט,  
ובהיות הבגד דבר טאין בו הרגט, איך יתכן טיהיה בו צרעה, והיך יאמר עליו  
"צרעה מטמאת", כי לטון מטמאת יורה על נאב, כמו "סילון ממאיר וקוץ סכאיב"  
(יחזקאל כ"ח כ"ד) ומי טאין בו הרגט כבגד וכעור, אין בו כאב?  
1. החוכל לענות על טאלחו בדרך הפסט?  
2. חבא דוגמח מנ"ך לטמוט לטון דומח לוח?

ג. ספורנו מ"ז ד"ה והבגד מטנה בדבריו טני מדרטי חז"ל מקביליטם:  
1. רוח רבה בנ"א... אין בעל הרחמים מולץ מן הנמשות תחילה. ממי אמה  
למד? מאיב טב (איוב א' י"ו) ומלאך בא אל איוב ויאמר: הבקר היך  
חוקות... ותפל טבא בתקטם... עוד זה מדבר נוח בא ויאמר... עוד זה טאבר  
וזה בא ויאמר... ויפל על הגררים ויקחמו... ואף בנגעים כהן בחחילת חן  
באית אל ביתו, אם חזר בו - מוטב זאם לאו חן טוענין חליצה, אם חזר בו -  
מוטב ואם לאו - טעונין נחיצה; חזר בו - מוטב ואם לאו - כתיס על המבדים  
וטעונין כניס; חזר בו - מוטב ואם לאו - טעונין קריעה; אם חזר בו מוטב  
ואם לאו - טעונין טריקה; ואח"כ חן באין זל גופו; אם חזר בו מוטב ואם  
לאו - יוצא זבא; אם חזר בו - מוטב ואם לו - "בדד יטב טענין למחנה מוטבו"  
2. קדוטינ כ"י ומובא בקצור ברט"י ויקרא כ"ו ג' ד"ה לא העטיר לכה אפיליטם חחל  
מן אף הפרטיות הללו נאמרו על הסדר. "וע' גליון בהר חט"ב טאלח א."  
דעירן טני מדרטי חז"ל אלה אחד הוא. הסבר, למח הכי: רט"י אח דברי חז"ל  
לפדטח בהר ולטח לא הביא את מדרטי חז"ל הדומח לו למקוטכד?

יש לטלוח חטובות (גם טאלוח) לד"ר נחמה ליבוביץ, קרית טטה, ירוטלית